

**Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny
w Rybniku**

ul. kpt. L. Janiego 1, 44-200 Rybnik

tel. 32 42 24 009, fax 32 42 24 547, e-mail:psse.rybnik@sanepid.gov.pl

Rybnik, dnia 27.03.2024 r.

ONS-HKiŚ.9011.8.12.2024

**Prezydent Miasta Rybnika
ul. Bolesława Chrobrego 2
44-200 Rybnik**

**Ocena obszarowa jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi
dla Miasta Rybnika za 2023 rok**

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rybniku działając w oparciu o:

- art. 4 ust. 1 pkt. 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tekst jednolity Dz. U. z 2024 r. poz. 416),
- art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r. poz. 537 z późn. zm.),
- § 23 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r. poz. 2294) dokonał obszarowej oceny jakości wody.

I. Podstawowe informacje dotyczące produkcji i jakości wody.

W ramach zbiorowego zaopatrzenia w wodę do spożycia, przedsiębiorstwa dostarczyły w 2023 r. na terenie miasta Rybnika ogółem średnio ok. 16,6 tys. m³/d wody, dla ok. 125 tys. mieszkańców. Głównym źródłem zaopatrzenia w wodę są ujęcia powierzchniowe pochodzące ze strefy zasilania Goczałkowice-Rybnik (źródło zasilania ZUW Goczałkowice) oraz strefy zasilania Zbiorniki Mikołów-Zbiorniki Pszów (źródło zasilania SZW Mikołów), natomiast pozostała część wody pochodzi z ujęć głębinowych zlokalizowanych w Rybniku-Stodołach, w Rybniku przy ul. Tęczowej oraz w Rybniku-Boguszowicach przy ul. Rajskiej.

Na terenie miasta wyodrębnia się następujące strefy zaopatrzenia w wodę:

- **strefa zaopatrzenia w wodę** pochodzącą z ujęć powierzchniowych zlokalizowanych poza terenem miasta, ze strefy zasilania Goczałkowice-Rybnik (źródło zasilania ZUW Goczałkowice) oraz strefy zasilania Zbiorniki Mikołów-Zbiorniki Pszów (źródło zasilania SZW Mikołów), dostarczająca 12536,0 m³/d wody przeznaczonej do spożycia, obejmująca większą część miasta Rybnika (ok. 88 tys. mieszkańców), której producentem i dostawcą jest Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A., ul. Wojewódzka 19, 44-026 Katowice,

- **strefa zaopatrzenia w wodę** pochodzącą z ujęcia głębinowego w Rybniku-Stodołach, dostarczająca 1506,0 m³/d wody przeznaczonej do spożycia, zasilająca dzielnice Rybnicka Kuźnia, Chwałęcice, Golejów, Grabownia, Wielopole, Ochojec oraz część dzielnicy Północ (ok. 16,2 tys. mieszkańców), której producentem i dostawcą jest PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. Oddział Elektrownia Rybnik, ul. Podmiejska, 44-207 Rybnik (właściciel ujęcia głębinowego w Rybniku-Stodołach),
- **strefa zaopatrzenia w wodę** pochodzącą z ujęcia głębinowego w Rybniku, przy ul. Tęczowej, dostarczająca 1199,0 m³/d wody przeznaczonej do spożycia, zasilająca dzielnicę Śródmieście (ok. 11,0 tys. mieszkańców), której producentem i dostawcą jest Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o., ul. Pod Lasem 62, 44-210 Rybnik (właściciel ww. ujęcia głębinowego i wyłączny jej dystrybutor na terenie miasta),
- **strefa zaopatrzenia w wodę** pochodzącą z ujęcia głębinowego w Rybniku-Boguszowicach, przy ul. Rajskiej, dostarczająca 950,0 m³/d wody przeznaczonej do spożycia, zasilająca dzielnice Boguszowice oraz Kłokocin (ok. 8,7 tys. mieszkańców), której producentem i dostawcą jest Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o., ul. Pod Lasem 62, 44-210 Rybnik (właściciel ww. ujęcia głębinowego i wyłączny jej dystrybutor na terenie miasta).

Podmiotami wykorzystującymi wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, pochodzącą z indywidualnego ujęcia głębinowego, w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, w całości wykorzystywaną na pokrycie potrzeb własnych są:

- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 3 w Rybniku, ul. Energetyków 46, 44-200 Rybnik, produkujący 200 m³/d wody przeznaczonej do spożycia,
- Polska Grupa Górnicza KWK „Jankowice”, ul. Jastrzębska 12, 44-253 Rybnik, produkująca ok. 2000 m³/d wody przeznaczonej do spożycia,
- MARAT Sp. z o.o., ul. Brzezińska 8A, 44-203 Rybnik, produkująca 10 m³/d wody przeznaczonej do spożycia.

II. Urządzenia wodociągowe wchodzące w skład zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi

1. Strefa zaopatrzenia w wodę pochodzącą z ujęć powierzchniowych ze strefy zasilania Goczałkowice-Rybnik (źródło zasilania ZUW Goczałkowice) oraz strefy zasilania Zbiorniki Mikołów-Zbiorniki Pszów (źródło zasilania SZW Mikołów).

Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. w Katowicach dostarcza wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi siecią rurociągów magistralnych do sieciowych zbiorników wyrównawczych zarządzanych przez ww. przedsiębiorstwo, skąd rozprowadzana jest na teren miasta Rybnika, siecią rozdzielczą, będącą własnością Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Rybniku oraz „Hydroinstal” Spółka z o.o., ul. Jastrzębska 12, 44-253 Rybnik.

W ramach kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, które prowadziły w 2023 r. przedsiębiorstwa wodociągowo-kanalizacyjne, pobrano łącznie 92 próbki wody m.in.:

- Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. w Katowicach wykonało badania 55 próbek wody w zakresie monitoringu parametrów grupy A oraz 1 próbkę w zakresie monitoringu parametrów grupy B, pobranych na sieci magistralnej w 5 studzienkach wodomierzowych (zakupowych),

- Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Rybniku wykonało badania 29 próbek wody w zakresie monitoringu parametrów grupy A oraz 2 próbki w zakresie monitoringu parametrów grupy B, pobierając je w 11 wyznaczonych punktach monitoringowych na sieci rozdzielczej i u konsumentów,

- „Hydroinstal” Spółka z o.o. wykonało badania 4 próbek wody w zakresie monitoringu parametrów grupy A oraz 1 próbkę w zakresie monitoringu parametrów grupy B, pobierając je w 2 wyznaczonych punktach monitoringowych na sieci rozdzielczej i u konsumentów.

W ramach planu działania przyjętego na 2023 r., Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rybniku, przeprowadził 2 kontrole sanitarne w ww. strefie zaopatrzenia w wodę, w trakcie których pobrano łącznie 6 próbek wody do badań laboratoryjnych, w tym 4 próbki w zakresie monitoringu parametrów grupy A oraz 2 próbki w zakresie monitoringu parametrów grupy B.

Na podstawie analizy wyników badań przesłanych przez ww. podmioty, jak i wyników badań wykonanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rybniku, w 1 próbce wody pobranej przez Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Rybniku w ramach kontroli wewnętrznej stwierdzono, pojedynczy przypadek przekroczenia najwyższej dopuszczalnej wartości parametru trihalometanu (chloroformu), który powstaje jako uboczny produkt dezynfekcji.

Z kolei, w 2 próbkach wody pobranych w ramach planu działania przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rybniku, wykryto obecność pojedynczych bakterii grupy coli przy jednoczesnym wykluczeniu obecności parametru Escherichia coli i enterokoki (paciorkowców kałowych). Niezgodność powyższą można było uznać za niestwarzającą bezpośredniego zagrożenia

dla zdrowia ludzkiego, ponieważ zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294), w przypadku przekroczenia wartości parametrycznej dla parametru bakterii grupy coli, dopuszcza się pojedyncze bakterie <10 jtk (NPL)/100 ml przy jednoczesnym wykluczeniu w badanej próbce obecności parametru *Escherichia coli* i enterokoki (paciorkowców kałowych).

Wykazane wyżej zanieczyszczenia występowały w wodzie z ujęć powierzchniowych, w kranie u konsumenta i w punktach zgodności należących tylko do Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Rybniku i wymagały podjęcia przez przedsiębiorstwo natychmiastowych działań naprawczych, których skuteczność została potwierdzona ponownymi badaniami kontrolnymi wody, w ramach kontroli wewnętrznej, ostatecznie doprowadzając przekroczone parametry trihalometanu (chloroformu) i liczby bakterii grupy coli do zgodności z wymaganiami ww. rozporządzenia.

Ponadto w próbkach wody, pochodzących z ujęć powierzchniowych stwierdzono obniżone zawartości magnezu w stosunku do normatywu (wartość parametryczna 7-125 mg/l). Określona wartość parametryczna dla magnezu jest zalecana ze względów zdrowotnych, na zapewnienie konsumentom potrzebnej dla organizmu ilości składników mineralnych – oznacza to, że taka wartość jest pożądana dla zdrowia ludzkiego, ale nie nakłada obowiązku uzupełniania minimalnej zawartości podanej w załączniku przez przedsiębiorstwo wodno-kanalizacyjne.

Oceniając jakość wody w ww. strefie, na podstawie wyników wszystkich przeprowadzonych badań oraz w odniesieniu do obowiązujących przepisów, a także biorąc pod uwagę podejmowane działania naprawcze, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rybniku stwierdził, że woda w 2023 r. w powyższej strefie była przydatna do spożycia przez ludzi i zapewniała bezpieczeństwo zdrowotne konsumentom.

2. Strefa zaopatrzenia w wodę pochodzącą z ujęcia głębinowego w Rybniku-Stodołach.

PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. Oddział Elektrownia Rybnik jest producentem wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, pochodzącej z ujęcia głębinowego w Rybniku-Stodołach, skąd rozprowadzana jest na teren miasta Rybnika siecią rozdzielczą, będącą własnością Przedsiębiorstwa Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Rybniku. Przed podaniem do sieci wodociągowej, woda poddawana jest procesom uzdatniania na Stacji Uzdatniania Wody w Rybniku-Stodołach. Studnie posiadają wyznaczone strefy ochrony bezpośredniej.

Ujmowana woda, ze względu na wysoką zawartość w wodzie surowej związków żelaza i manganu, poddawana jest procesom uzdatniania takim jak: napowietrzanie na desorberach (2 szt.) oraz filtracji z zastosowaniem 4 filtrów z wypełnieniem żwirowym o różnej granulacji (po 4 filtry w każdym ciągu). Końcowym etapem uzdatniania jest dezynfekcja chemiczna podchlorynem sodu. Woda uzdatniona gromadzona jest w 2 zbiornikach terenowych o konstrukcji żelbetowej, o pojemności 500 m³ każdy, skąd następnie rozprowadzana jest do sieci wodociągowej.

Przedsiębiorstwa w ramach kontroli wewnętrznej wykonały łącznie badania 26 próbek wody w tym badania 22 próbek wody w zakresie monitoringu parametrów grupy A oraz 4 próbek w zakresie monitoringu parametrów grupy B, pobierając je w 6 wyznaczonych punktach monitoringowych

tj. w punkcie podawania wody do sieci wodociągowej na terenie Stacji Uzdatniania Wody, sieci rozdzielczej oraz u konsumentów. Natomiast PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. Oddział Elektrownia Rybnik, w ramach kontroli wewnętrznej na Stacji Uzdatniania wody w Rybniku-Stodołach, zbadało wodę pochodzącą z własnego ujęcia głębinowego pod kątem badań na promieniotwórczość.

W ramach planu działania przyjętego na 2023 r., Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rybniku przeprowadził 2 kontrole sanitarne w ww. strefie zaopatrzenia w wodę, w trakcie których pobrane zostały łącznie 4 próbki wody do badań laboratoryjnych, w tym 2 próbki w zakresie monitoringu parametrów grupy A oraz 2 próbki w zakresie monitoringu parametrów grupy B.

Oceniając jakość wody w powyższej strefie w oparciu o wyniki wszystkich przeprowadzonych badań i na podstawie obowiązujących przepisów, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rybniku stwierdził, że woda w 2023 r. w powyższej strefie była przydatna do spożycia przez ludzi zapewniając bezpieczeństwo zdrowotne konsumentom.

3. Strefa zaopatrzenia w wodę pochodzącą z ujęcia głębinowego w Rybniku, przy ul. Tęczowej.

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Rybniku dostarczana wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi, pochodzącą z ujęcia głębinowego w Rybniku, przy ul. Tęczowej, która bezpośrednio przed podaniem do sieci wodociągowej poddawana jest procesom uzdatniania, takim jak korekta odczynu wodorotlenkiem sodu oraz dezynfekcji chemicznej podchlorynem sodu. Studnia posiada wyznaczoną strefę ochrony bezpośredniej.

Przedsiębiorstwo w ramach kontroli wewnętrznej wykonało łącznie badania 12 próbek wody w tym badania 10 próbek wody w zakresie monitoringu parametrów grupy A oraz 2 próbek w zakresie monitoringu parametrów grupy B, pobierając je w 4 wyznaczonych punktach monitoringowych tj. w punkcie podawania wody do sieci wodociągowej na ujęciu wody, sieci rozdzielczej oraz u konsumentów.

W ramach planu działania przyjętego na 2023 r., Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rybniku przeprowadził 1 kontrolę sanitarną w ww. strefie zaopatrzenia w wodę, w trakcie której pobrane zostały łącznie 3 próbki wody do badań laboratoryjnych, w tym 2 próbki w zakresie monitoringu parametrów grupy A oraz 1 próbka w zakresie monitoringu parametrów grupy B.

Oceniając jakość wody w powyższej strefie w oparciu o wyniki wszystkich przeprowadzonych badań i na podstawie obowiązujących przepisów, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rybniku stwierdził, że woda w 2023 r. w powyższej strefie była przydatna do spożycia przez ludzi zapewniając bezpieczeństwo zdrowotne konsumentom.

4. Strefa zaopatrzenia w wodę pochodzącą z ujęcia głębinowego w Rybniku–Boguszowicach przy ul. Rajskiej.

Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o. w Rybniku dostarczana wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi pochodzącą z ujęcia głębinowego w Rybniku–Boguszowicach, która przed podaniem do sieci wodociągowej poddawana jest procesom uzdatniania na Stacji Uzdatniania Wody

w Rybniku–Boguszowicach przy ul. Rajskiej w procesach takich jak: napowietrzanie w aeratorach kaskadowych z turbinami napowietrzającymi (zamontowanymi na zbiornikach wody surowej), korekcie pH wodorotlenkiem sodu, utlenianiu nadmanganianem potasu, filtracji wstępnej (sito 500 mikronów), właściwej filtracji membranowej (2 moduły ultrafiltracyjne) oraz dezynfekcji za pomocą lampy UV. Dodatkowo w celu zapewnienia właściwej jakości mikrobiologicznej wody na etapie dystrybucji (w sieci wodociągowej), do wody uzdatnionej dozowany jest podchloryn sodu. Woda uzdatniona gromadzona jest w 2 zbiornikach żelbetowych o pojemności 500 m³.

Przedsiębiorstwo w ramach kontroli wewnętrznej wykonało łącznie badania 12 próbek wody w tym badania 10 próbek wody w zakresie monitoringu parametrów grupy A oraz 2 próbki w zakresie monitoringu parametrów grupy B, pobierając je w 4 wyznaczonych punktach monitoringowych tj. w punkcie podawania wody do sieci wodociągowej na terenie Stacji Uzdatniania Wody, sieci rozdzielczej oraz u konsumentów.

W ramach planu działania przyjętego na 2023 r., Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rybniku przeprowadził 1 kontrolę sanitarną w ww. strefie zaopatrzenia w wodę, w trakcie której pobrane zostały łącznie 3 próbki wody do badań laboratoryjnych, w tym 2 próbki w zakresie monitoringu parametrów grupy A oraz 1 próbka w zakresie monitoringu parametrów grupy B.

Oceniając jakość wody w powyższej strefie w oparciu o wyniki wszystkich przeprowadzonych badań i na podstawie obowiązujących przepisów, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rybniku stwierdził, że woda w 2023 r. w powyższej strefie była przydatna do spożycia przez ludzi zapewniając bezpieczeństwo zdrowotne konsumentom.

5. Podmioty wykorzystujące wodę z ujęć indywidualnych:

Podmiotami zlokalizowanymi na terenie Miasta Rybnika wykorzystującymi wodę pochodzącą z indywidualnego ujęcia głębinowego w ramach prowadzonej działalności gospodarczej są:

- Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 3 w Rybniku, ul. Energetyków 46, 44-200 Rybnik,
- Polska Grupa Górnicza KWK „Jankowice”, ul. Jastrzębska 12, 44-253 Rybnik,
- MARAT Sp. z o.o., ul. Brzezińska 8A, 44-203 Rybnik.

W ramach kontroli wewnętrznej jakości wody przeznaczonej do spożycia w 2023 r. podmioty wykonały łącznie badania 18 próbek wody w tym badania 14 próbek wody w zakresie monitoringu parametrów grupy A oraz 4 próbki wody w zakresie monitoringu parametrów grupy B. Natomiast Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 3 w Rybniku, w ramach kontroli wewnętrznej, zbadał wodę pochodzącą z własnego ujęcia głębinowego pod kątem badań na promieniotwórczość.

W ramach planu działania przyjętego na 2023 r., Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rybniku przeprowadził 1 kontrolę sanitarną w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym nr 3 w Rybniku, w trakcie której pobrane zostały łącznie 2 próbki wody do badań laboratoryjnych, w tym 1 próbki w zakresie

monitoringu parametrów grupy A oraz 1 próbka w zakresie monitoringu parametrów grupy B.

Na podstawie analizy wyników badań przesłanych przez ww. podmioty, jak i wyników badań wykonanych przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Rybniku w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym nr 3 w Rybniku, w 2 próbkach wody pobranych podczas kontroli sanitarnej, w ramach planu działania ww. organu stwierdzono, w jednej nieprawidłowość zmian ogólnej liczby mikroorganizmów w $22\pm 2^{\circ}\text{C}$ w 72h, natomiast w drugiej wykryto obecność pojedynczych bakterii grupy coli przy jednoczesnym wykluczeniu obecności parametru *Escherichia coli* i enterokoki (paciorkowców kałowych). Niezgodność powyższą dotyczącą liczby bakterii grupy coli można było uznać za niestwarzającą bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia ludzkiego, ponieważ zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294), w przypadku przekroczenia wartości parametrycznej dla parametru bakterii grupy coli, dopuszcza się pojedyncze bakterie <10 jtk (NPL)/100 ml przy jednoczesnym wykluczeniu w badanej próbce obecności parametru *Escherichia coli* i enterokoki (paciorkowców kałowych).

Wykazane wyżej zanieczyszczenia w wodzie do spożycia z własnego ujęcia głębinowego w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym nr 3 w Rybniku, które mogły być spowodowane wtórnym zanieczyszczeniem instalacji wewnętrznej budynku, wymagały podjęcia przez szpital natychmiastowych działań naprawczych, których skuteczność została potwierdzona ponownymi badaniami kontrolnymi wody, w ramach kontroli wewnętrznej, ostatecznie doprowadzając przekroczone parametry ogólnej liczby mikroorganizmów w $22\pm 2^{\circ}\text{C}$ i liczby bakterii grupy coli do zgodności z wymaganiami ww. rozporządzenia.

Oceniając jakość wody w strefie na bazie wyników wszystkich przeprowadzonych badań i na podstawie obowiązujących przepisów, a także biorąc pod uwagę podejmowane działania naprawcze, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rybniku stwierdził, że woda w 2023 r. pochodząca z indywidualnych ujęć głębinowych w ramach prowadzonych działalności gospodarczych była przydatna do spożycia przez ludzi.

III. Ocena ryzyka zdrowotnego

Ocena bezpieczeństwa zdrowotnego konsumentów wody na terenie Miasta Rybnika dokonana została na podstawie wyników wszystkich przeprowadzonych badań, wykonanych przez laboratoria posiadające akredytację i zatwierdzenie przez właściwego miejscowo Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego zgodnie z § 9 rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294), gdzie o jakości wody decydują wskaźniki mikrobiologiczne (mówiące o bezpieczeństwie sanitarnym) oraz fizykochemiczne.

Ogólna liczba mikroorganizmów w $22\pm 2^{\circ}\text{C}$ w 72h jest parametrem wskaźnikowym określającym wymagania mikrobiologiczne wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Przekroczenie tego parametru stwierdzono w wodzie z indywidualnego ujęcia głębinowego. Wskazane zanieczyszczenie mikrobiologiczne w wodzie do spożycia, mogło być spowodowane wtórnym zanieczyszczeniem instalacji wewnętrznej budynku. Oznaczenie ogólnej liczby mikroorganizmów w wodzie jest jednym z parametrów mikrobiologicznych, który dostarcza niezbędnych informacji do kontroli i oceny jakości wody. Określenie ogólnej liczby mikroorganizmów jest użyteczne w celu oceny jakości zarówno wody ujmowanej, jak i do monitorowania procesów uzdatniania wody. Wskaźnik ten jest przydatny w ocenie stanu sanitarnego systemu dystrybucji, sygnalizując warunki sprzyjające narastaniu mikroflory, w tym stagnację wody, tzw. odcinki martwe przewodów, wyłączone z czynnego przepływu wody, znaczną zawartość wykorzystywanych przez mikroorganizmy substancji wzrostowych w wodzie, biofilm i inne niedostatki w zakresie utrzymania sieci wodociągowej.

Bakterie grupy coli występują w środowisku naturalnym w wodach powierzchniowych, w wodach podziemnych pozostających w zasięgu oddziaływania wody powierzchniowej. Ich obecność w wodzie może być pochodzenia naturalnego lub świadczyć o wtórnym zanieczyszczeniu wody z takich źródeł jak: gleba, roślinność czy ścieki. Obecność bakterii grupy coli może służyć jako specyficzny wskaźnik zanieczyszczeń wtórnych wody, powstałych w wyniku awarii lub modernizacji instalacji wodociągowej, nieprawidłowego czyszczenia i dezynfekcji lub wskazywać na potencjalną obecność biofilmu w sieci dystrybucyjnej, dlatego też w celu zapewnienia stałej kontroli, spełnienia wymagań rozporządzenia, jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, należy prowadzić systematyczne działania w zakresie bieżącej konserwacji urządzeń wodociągowych, wykonywać regularne płukania urządzeń i sieci dystrybucyjnych tak by właściwości mikrobiologiczne wody nie wpływały na bezpieczeństwo zdrowotne konsumentów wiążące się w pierwszej kolejności z dolegliwościami ze strony układu pokarmowego.

Trihalometan (chloroform) jest organicznym związkiem chemicznym, który powstaje jako uboczny produkt dezynfekcji w momencie, gdy silny utleniacz jakim jest chlor, stosowany do kontroli zanieczyszczeń mikrobiologicznych w wodzie przeznaczonej do spożycia przez ludzi, reaguje z naturalnie występującymi w wodzie substancjami organicznymi. Trihalometan są potencjalnie niebezpieczne dla zdrowia, ponieważ klasyfikowane są jako prawdopodobne czynniki rakotwórcze dla człowieka. W konsekwencji długotrwałego narażenia, na dużą dawkę, może dojść do powstawania wad wrodzonych, innych problemów z rozrodczością oraz uszkodzeń nerek, wątroby, tarczycy oraz układu nerwowego. Trihalometan (chloroform) jest substancją drażniącą, która w bardzo dużym stężeniu może prowadzić do utraty świadomości.

IV. Podsumowanie

W mieście Rybnik, w ww. strefach zaopatrzenia w wodę, odnotowano jedną interwencję odnośnie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (dotyczącą zabarwienia wody) pochodzącej z ujęcia głębinowego w Rybniku-Stodołach, w związku z tym Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rybniku pobrał 4 próbki wody do badań laboratoryjnych w 2 punktach zgodności na sieci oraz w 2 punktach na instalacji wewnętrznej w domu prywatnym. Wyniki badań pobranych próbek nie wykazały przekroczeń wartości parametrycznych, a tym samym jakość wody w zakresie badanych parametrów spełnia wymagania określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia

7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294), tym niemniej w dwóch próbkach wody pobranych w domu prywatnym badania wykazały tak obniżoną twardość ogólną, że oznaczenie tego parametru nie było możliwe.

Zgodnie z ww. rozporządzeniem wartość zalecana dla twardości ogólnej ze względów zdrowotnych – oznacza, że jest to wartość pożądana dla zdrowia ludzkiego, ale nie nakłada obowiązku uzupełniania minimalnej zawartości podanej w załączniku przez przedsiębiorstwo wodno-kanalizacyjne. Wartość parametryczna dla twardości ogólnej zgodnie z ww. rozporządzeniem wynosi (60-500 mg/l CaCO₃). W ww. strefach zaopatrzenia w wodę, nie otrzymano żadnych zgłoszeń dotyczących występowania reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody dystrybuowanej przez wodociągi zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz pochodzących z ujęć indywidualnych, zaopatrujących Miasto Rybnik.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Rybniku systematycznie otrzymywał informacje o wszelkich awariach wodociągowych na terenie miasta Rybnika. Na przestrzeni całego roku otrzymywano też na bieżąco powiadomienia o zamiarze odcięcia dostaw wody osobom fizycznym lub firmom w związku z nieregulowaniem rachunków za wodę, zawierające propozycję, zgodnie z ustawą o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, zastępczego punktu poboru wody.

W 2023 roku na terenie Miasta Rybnika dostarczano wodę w ramach zbiorowego zaopatrzenia, zgodną z wymaganiami określonymi w rozporządzeniu Ministra Zdrowia w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2017 r., poz. 2294).

Państwowy Powiatowy
INSPEKTOR SANITARNY
w Rybniku
dr inż. Michał Dudek

Otrzymują:

1. Adresat

Do wiadomości:

2. Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o. o., ul. Pod Lasem 62, 44-210 Rybnik
3. Hydroinstal Sp. z o.o., ul. Jastrzębska 12, 44-253 Rybnik
4. PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. Oddział Elektrownia Rybnik., ul. Podmiejska, 44-207 Rybnik
5. Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A., ul. Wojewódzka 19, 40-026 Katowice
6. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Wojewódzki Szpital Specjalistyczny nr 3 w Rybniku, ul. Energetyków 46, 44-200 Rybnik
7. Polska Grupa Górnicza KWK ROW Ruch „Jankowice”, ul. Jastrzębska 12, 44-253 Rybnik
8. MARAT Sp. z o. o., ul. Brzezińska 8A, 44-203 Rybnik
9. ONS.HKiS – aa

A.K

Kierownik
Sekcji Higieny Komunalnej i Środowiska
PSSE w Rybniku

mgr Wioletta Lubańska-Samborska